OPENBARING 22
HET NIEUWE JERUZALEM – vervolg
EN DE LAATSTE VERMANINGEN VAN JEZUS CHRISTUS

Inhoud

B. Openbaring 22:1-5. Het Nieuwe Jeruzalem – vervolg....1
(14) De rivier van het water van het leven (22:1-2)....1
(15) De boom van het leven (22:2b-3a)....2
(16) De troon van God en van het Lam (22:3b)....4
(17) De dienstknechten (22:3c-5)....5
C. Openbaring 22:6-21. De laatste vermaningen....6
(1) De woorden in het boek Openbaring zijn betrouwbaar en moeten met spoed gebeuren (22:6).6
(2) De onverwachte komst van Christus maakt het noodzakelijk om nu het boek van Openbaring serieus te nemen (22:7)....7
(3) Aanbid God en niet engelen (22:8-9)....8
(4) Het boek Openbaring mag nog niet verzegeld worden (22:10)....9
(5) De onrechtvaardigen en rechtvaardigen (22:11-15)....10
(6) Buiten de stad en buiten de legerplaats (22:15)....12
(7) Het getuigenis, de waarschuwing en uitnodiging van Christus (22:16-21)....13

In hoofdstuk 22 wordt de beschrijving van het nieuwe Jeruzalem voortgezet. Christus vervolgt zijn beschrijving van het nieuwe Jeruzalem als een fantastische woonplaats. Het is veel meer dan het oude paradijs. Ten slotte schrijft Johannes de laatste vermaningen van Jezus op.

B. Openbaring 22:1-5. Het Nieuwe Jeruzalem – vervolg.

(14) De rivier van het water van het leven (22:1-2)

22:1 En hij liet mij een zuivere rivier zien, van het water des levens, helder als kristal, die uit de troon van God en van het Lam kwam.[1]

De rivier van het water van het leven vóór de wederkomst van Christus.

In het Oude Testament is de rivier van het leven een symbool van de oorsprong van het leven en van overvloed (Psalmen en Ezechiël). In het Nieuwe Testament, bij de eerste komst van Christus, symboliseerde het water van het leven de Heilige Geest die eeuwig leven geeft, volkomen verlossing en vernieuwing[2]. Christus is nú bezig alle dingen nieuw te maken en eeuwig leven te geven aan iedereen die het maar wil ontvangen (21:6)[3].

[1] Και εδειξεν (<δεικνυμι) μοι ποταμον (ο ποταμος) υδατος (το υδωρ) ζωης λαμπρον (λαμπρος-α-ον) (stralend, glimmend, helder)
ως κρυσταλλον (ο κρυσταλλος), εκπορευομενον (>εκπορευομαι) (uitgaan) εκ του θρονου του θεου και του αρνιου.
[2] Johannes 4:14; 7:38-39
[3] zie Jesaja 55:1; 2 Korinthe 5:17; Titus 3:5-6

De rivier van het water van het leven ná de wederkomst van Christus.

Na de wederkomst van Christus zal 'de rivier van het water van het leven' vanuit de troon van God en het Lam vloeien door het midden van de grote straat in de stad. De gelovigen in het volk van God zullen daar nooit meer dorst hebben, maar zullen voortdurend het volle leven genieten (7:16-17). Al hun behoeften en verlangens zullen voor eeuwig op overvloedige wijze vervuld worden en aan hen overvloedig leven en vreugde geven. Het water is helder als kristal. Gods werk van verlossing en vernieuwing is volledig transparant en bevat niets dat onaangenaam is, niets dat vervuild of dodelijk is.

(15) De boom van het leven (22:2b-3a)

22:2 In het midden van haar straat en aan de ene en de andere zijde van de rivier bevond zich de Boom des levens, die twaalf vruchten voortbrengt – van maand tot maand geeft hij zijn vrucht. En de bladeren van de boom (zijn) tot genezing van de heidenvolken.[4]

Het woord 'boom' is eigenlijk 'hout' zoals dat voor het kruis gebruikt werd[5]. Door aan het hout gespijkerd te worden is Christus voor ons en in onze plaats een vloek geworden en heeft Hij de vloek gedragen. De boom wordt dus geassocieerd met de vloek[6]. Maar in het nieuwe Jeruzalem wordt de boom niet langer met de vloek geassocieerd. Op de nieuwe aarde zal er geen vloek meer zijn!

De boom van het leven vóór de wederkomst van Christus.

Evenals het water van de rivier van het leven is de boom van het leven met zijn vruchten en bladeren een onderdeel van het nieuwe Jeruzalem dat vanaf de eerste komst van Christus door heel de nieuwtestamentische periode uit de hemel op de aarde neerdaalt (zie 21:2,10)!

In het visioen van Johannes kan het niet zo zijn dat de beschrijving van de boom alleen over één boom gaat. De letterlijke vertaling van Openbaring 22:2 is: "Tussen de straat van de stad aan de ene zijde en aan de andere zijde was de boom van het leven, die van maand tot maand twaalf keer vruchten voortbrengt; en de bladeren van de boom zijn tot genezing van de volken. En geen enkele vervloeking zal er meer zijn." *Hoewel de woorden: 'rivier, straat, boom' in het enkelvoud staan, hebben zij collectieve betekenis. Dus, tussen de straten van de stad waren rivieren en bomen van het leven! De hele stad stond vol parken met bomen en rivieren en straten!* Vergelijk Ezechiël 47:7,12, "Zie, bij de beek stonden zeer veel bomen, aan deze kant en aan de andere kant. En langs de beek, langs de oever ervan, zullen aan deze kant en aan de andere kant allerlei vruchtbomen opkomen, waarvan het blad niet zal verwelken en waarvan de vrucht niet zal opraken. Elke maand zullen ze

[4] εν μεσω (μεσσος-η-ον) της πλατειας (η πλατεια) αυτης και του ποταμου εντευθεν (van hier) και εκειθεν (van daar)(=aan de ene en de ander zijde) ξυλον (το ξυλον) (boom) ζωης ποιουν καρπους (ο καρπος) δωδεκα, κατα μηνα (ο μην-ος) (maand, nieuwe maan) εκαστον αποδιδουν (>αποδιδωμι)(deelwoord, onvoltooid tegenwoordige tijd, actief, nominatief, onzijdig enkelvoud) τον καρπον αυτου, και τα φυλλα (το φυλλον)(blad) του ξυλου εις θεραπειαν (η θεραπεια)(genezing) των εθνων.

[5] Handelingen 5:30; 10:39

[6] Galaten 3:13

nieuwe vruchten voortbrengen, want het water ervoor stroomt uit het heiligdom. De vrucht ervan zal tot voedsel dienen en het blad ervan tot genezing."

In vers 2 wordt gesproken over dingen die nú, vóór de wederkomst van Christus, gebeuren! Gedurende de hele nieuwtestamentische periode gebeuren de volgende dingen:

- de bruid van Christus wordt voorbereid (19:7)[7]
- het water van het leven vloeit van de troon van God naar mensen[8]
- de bomen bevorderen een leven dat God behaagt[9]
- de bladeren van de bomen brengen genezing van allerlei ziekten[10].

Dus, de bomen van het leven met hun maandelijkse oogst van vruchten en bladeren die genezen, symboliseren vóór de wederkomst van Christus de gezonde invloed en onophoudelijke overvloed van Gods verlossingswerk. Zij symboliseren ook genezing van de littekens die zonde en ellende met zich meebrengen.

Natuurlijk is genezing vóór de wederkomst tijdelijk, omdat de volledige vernieuwing van alle dingen alleen komt bij de opstanding uit de doden. Door heel de nieuwtestamentische periode wordt aan iedereen die overwint (21:7) het recht gegeven te eten van de vruchten van de boom van het leven die in het midden van het paradijs van God staat (2:7).

De boom van het leven ná de wederkomst van Christus.

Dat de bladeren van de boom voor de genezing van de volken zijn, betekent niet dat ná de wederkomst van Christus en het laatste oordeel er nog zieken genezen zullen worden of nog bekeringen zullen plaatsvinden! Ná de wederkomst van Christus heeft iedereen op de nieuwe aarde eeuwig leven, blijft iedereen volkomen genezen en bezit iedereen een opstandingslichaam gelijk aan dat van Jezus Christus[11]!

Dat de boom elke maand vruchten draagt wordt niet uitgelegd. Het getal 3 vertegenwoordigt God en het getal 4 de nieuwe aarde. Het kan een verwijzing zijn naar de geweldige overvloed van God en de oneindige zegen van de nieuwe schepping, die al onze behoeften verzadigt en ons met voortdurende vreugde vervult. Met het oog op de eeuwige staat na de wederkomst van Christus, duidt de beschrijving hier erop hoe de mensen uit alle volken eeuwig leven en volledige genezing hebben ontvangen.

22:3a En geen enkele vervloeking zal er meer zijn …[12]

Omdat de draak en zijn helpers en al hun volgelingen in de poel van vuur en brandende zwavel geworpen zijn (21:8), zullen er op de nieuwe aarde geen verzoekingen, zonden en vervloekingen als gevolg van de zonde meer zijn. Het nieuwe Jeruzalem zal nooit vernietigd worden, maar zal "onbezorgd wonen"[13]. Het volk van God zal nooit meer door

[7] zie Efeziërs 5:25-27
[8] zie Johannes 4:14; 7:37-39
[9] zie Johannes 6:35
[10] zie Matteüs 4:23-24
[11] Filippenzen 3:21
[12] και παν καταθεμα (το καταθεμα-ατος)(vervloeking, Hebreeuws: cherem) ουκ εσται ετι.
[13] Zacharia 14:11

de vijand opgeschrikt worden. Op deze aarde werd de mens uit het paradijs gedreven[14], maar op de nieuwe aarde zal het paradijs als het ware in de stad zijn!

(16) De troon van God en van het Lam (22:3b)

22:3b En de troon van God en van het Lam zal daar zijn …[15]

De troon van God vóór de wederkomst van Christus.

Na zijn eerste komst, dood, opstanding en hemelvaart zit Jezus Christus aan de rechterhand van God[16]. Door heel de nieuwtestamentische periode mag elke gelovige in Christus vrijmoedig naderen tot Gods heilige tegenwoordigheid om barmhartigheid te verkrijgen en genade te vinden om geholpen te worden op het juiste tijdstip[17]. Bij zijn wederkomst zal elke knie van vriend en vijand van Christus in het universum voor Hem buigen en erkennen dat Hij de Heere en God is[18].

De troon van God ná de wederkomst van Christus.

Na de wederkomst van Christus zal de troon van God en van het Lam op de nieuwe aarde staan! “De tent van God is bij de mensen en Hij zal bij hen wonen” (21:3). In de eeuwige staat zal omgang met God volmaakt zijn. Omgang met de zichtbare Heere Jezus Christus is omgang met de onzichtbare God. “Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien[19].” Dan zal God die Geest is, werkelijk wonen en regeren te midden van zijn volk door Jezus Christus.

Het Lam wordt expliciet genoemd: de tempel, het licht en de Een die zichtbaar op de troon van God zit. God verlost alleen door Jezus Christus! Alleen die mensen die tot God komen door Jezus Christus zullen deel hebben aan de eeuwige erfenis. Niemand zal het eeuwige Paradijs binnengaan behalve door Jezus Christus[20]!

(17) De dienstknechten (22:3c-5)

22:3c en zijn dienstknechten zullen Hem dienen …[21]

22:4 en zullen zijn aangezicht zien, en zijn Naam (zal) op hun voorhoofd zijn.[22]

22:5 En daar zal geen nacht zijn, en zij hebben geen lamp en ook geen zonlicht nodig, want de Heere God verlicht hen. En zij zullen als koningen regeren in alle eeuwigheid.[23]

---

[14] Genesis 3:24

[15] και ο θρονος του θεου και του αρνιου εν αυτη εσται

[16] Markus 16:19

[17] Efeze 3:18; Hebreeën 4:16

[18] 1 Korinthe 15:24-26; Filippenzen 2:9-11; zie Jesaja 45:23

[19] Johannes 14:9

[20] Johannes 14:6; Handelingen 4:12

[21] και οι δουλοι αυτου λατρευσουσιν (>λατρευω)(aanbidden door dienstbetoon) αυτω

[22] και οψονται (>οραω, οψομαι, ειδον εωρακα) (toekomende tijd dep, 3 meervoud) το προσωπον αυτου, και το ονομα αυτου
επι των μετωπων αυτων.

[23] και νυξ ουκ εσται ετι, και ουκ εχουσιν χρειαν φωτος (το φως -ωτος)(licht, lamp, lantaarn) λυχνου (ο λυχνος)(lamp)
και φωτος ηλιου (ο ηλιος)(zon, hitte van zon, licht van zon), οτι κυριος ο θεος φωτισει (>φωτιζω) (verlichten, schijnen) επ αυτους,

De dienstknechten van God vóór de wederkomst van Christus.

Gods dienaren zijn de gelovigen uit het Oude en het Nieuwe Testament.

De dienstknechten van God ná de wederkomst van Christus.

Van het volgende kunnen we zeker zijn:

- Wij zullen de goede dingen van onze cultuur als muziek, kunst en wetenschap, die de toets van het vuur doorstaan, meenemen (21:24,26).
- Wij zullen God dienen als priesters (zie 20:6)[24] door lofoffers te brengen[25]. Probeer je in te denken hoe het zal klinken wanneer alle stemmen van alle gelovigen de mooiste liederen uit elke taal en cultuur van de mensheid zullen zingen tot eer van God begeleid door allerlei muziekinstrumenten!
- Wij zullen Gods aangezicht zien (22:4) en met Hem omgaan[26].
- Wij zullen Gods Naam op ons voorhoofd dragen als een merkteken (22:4). Gods Naam is de uitdrukking van zijn wezen zoals Hij zich heeft geopenbaard.
- Zijn Naam op ons voorhoofd betekent dat God ons openlijk erkent als de zijnen omdat wij Hem met vreugde belijden als onze Heer (3:12)[27].
- Wij zullen met God als koningen regeren (22:5). Dit betekent waarschijnlijk dat wij onze oorspronkelijke culturele opdracht om over de schepping te heersen zullen vervullen. Wij zullen met vreugde over de natuur met al haar planten en dieren heersen[28]. Deze werkelijkheid is voor eeuwig

C. Openbaring 22:6-21. De laatste vermaningen.

Drie personen geven een getuigenis over de echtheid van het boek van Openbaring: de engel (22:6), de apostel Johannes (22:8) en Christus zelf (22:16). Meerdere personen spreken over de wederkomst van Christus: Christus zelf (22:12,20), de Geest, de bruid (22:17) en Johannes (22:20). Er is een laatste zaligspreking: “Zalig zijn zij die hun kleren *voortdurend* wassen” (HSV: zij die zijn geboden doen), dat wil zeggen die hun geestelijk karakter blijven ontwikkelen (22:14). En er is een laatste waarschuwing: Wee hen die woorden toevoegen aan of wegnemen uit het boek van Openbaring (22:18-19).

(1) De woorden in het boek Openbaring zijn betrouwbaar en moeten met spoed gebeuren (22:6).

22:6a En hij zei tegen mij: Deze woorden (zijn) betrouwbaar en waarachtig.

En de Heere, de God van de geesten van de profeten (HSV de heilige profeten)

και βασιλευσουσιν (>βασιλευω)(koning zijn, heersen) εις τους αιωνας των αιωνων.

[24] 1 Petrus 2:5
[25] Hebreeën 13:15
[26] Matteüs 5:8
[27] zie 1 Korinthe 12:3
[28] Genesis 1:26,28

heeft zijn engel gezonden om zijn dienstknechten te laten zien wat met spoed moet gebeuren[29].

De engel die aan Johannes deze visioenen gaf getuigt over de echtheid van het boek[30] van Openbaring. Het boek Openbaring heeft inderdaad een goddelijke oorsprong (1:1; 19:9; 21:5)[31].

God is de Vader van alle menselijke geesten: Hij heeft ze geschapen[32]. Hij heeft dus ook de geesten van de profeten geschapen en hen geïnspireerd om het Woord van God op te tekenen en te verkondigen. Zo kwam het Oude Testament tot stand[33]. Zo heeft God ook de nieuwtestamentische openbaring door de Geest van Christus tot stand gebracht[34]!

Hij inspireert ook de geesten van de profeten vandaag, de geesten van mensen die Gods boodschap vandaag verkondigen. Hij leidt hen hoe en wanneer zij Gods boodschap moeten brengen. Maar God heeft de menselijke geest zo geschapen dat hij altijd onderworpen blijft aan het beheer van de profeten zelf. Mensen die aanspraak maken op de gave van profetie zijn dus verantwoordelijk voor wat zij profeteren en verantwoording verschuldigd aan God voor wat zij profeteren[35]! Alles wat de profeten verkondigen moet waar zijn en in overeenstemming met de Bijbel, de opgetekende woorden van God[36]. Elke profetie die dat niet is, heeft zijn oorsprong in het zondige denken van de mens. Daar moet je niet naar luisteren[37].

De inleiding (1:1-3) en het slot van het boek Openbaring leren dat het boek Openbaring niet alleen een voorspelling van toekomstige gebeurtenissen is, maar ook een verkondiging (profetie) in apocalyptische taal over de belangrijkste principes die werkzaam zijn in de geschiedenis van de wereld, vanaf de eerste komst van Christus tot aan zijn wederkomst. Het boek wordt gericht aan christenen in elke eeuw! En het boek is elke dag een relevante boodschap voor christenen vandaag! Wat 'spoedig' was in de dagen van de apostel Johannes tweeduizend jaar geleden is intussen 'nu' geworden!

(2) De onverwachte komst van Christus maakt het noodzakelijk om nu het boek van Openbaring serieus te nemen (22:7).

22:7 En zie, Ik kom spoedig. Zalig is hij die de woorden van de profetie van dit boek in acht neemt.[38]

---

[29] Και ειπεν μοι, Ουτοι οι λογοι πιστοι και αληθινοι, και ο κυριος, ο θεος των πνευματων των προφητων, απεστειλεν (>αποστελλω)

(sturen als een officieel vertegenwoordiger) τον αγγελον αυτου δειξαι (>δεικνυμι) (aoristus infinitief) τοις δουλοις αυτου

α δει γενεσθαι (aoristus infinitief) εν ταχει (το ταχυς) (spoed, zonder oponthoud, meteen)

[30] de opgetekende woorden van Jezus Christus

[31] zie 2 Timoteüs 3:16; 2 Petrus 1:19-21

[32] Jesaja 64:8; Hebreeën 12:9

[33] 2 Petrus 1:20-21; 1 Petrus 1:9-12; zie Openbaring 19:10

[34] Johannes 16:13-15

[35] 1 Korinthe 14:32

[36] zie Handelingen 17:10-12; 1 Korinthe 4:6

[37] Jeremia 23:9-40; 1 Johannes 4:1-6

[38] και ιδου ερχομαι ταχυ. μακαριος ο τηρων (>τηρεω) τους λογους της προφητειας του βιβλιου τουτου.

Er zijn verschillende manieren waarop Christus 'komt' (zie 1:8; 3:11; 16:15; 22:17)[39]. Er is een imminente komst van Christus voor iedereen gedurende zijn/haar leven (zie 2:5,16). Christus komt plotseling en onverwachts wanneer iemand lichamelijk sterft! Wanneer Jezus wederkomt op de wolken, komt er een eind aan de tegenwoordige geschiedenis.

Daarom, zalig is de mens die *tijdens zijn leven* de woorden van de profetie van het boek Openbaring leest, hoort, ter harte neemt (1:3) en bewaart (22:7). Zie de zeven zaligsprekingen (22:14).

Het boek van Openbaring is NIET een boek dat alleen maar relevant is voor mensen in de toekomst, maar IS relevant voor elk mens gedurende de periode vanaf de eerste komst van Christus tot zijn wederkomst. *Daarom moet het boek van Openbaring ook door iedereen, overal en te allen tijde gelezen, gehoord en gehoorzaamd worden!*

(3) Aanbid God en niet engelen (22:8-9)

22:8 En ik, Johannes, ben *het* die deze dingen gezien en gehoord heb. En toen ik ze gehoord en gezien had, viel ik *neer* om te aanbidden voor de voeten van de engel die mij deze dingen liet zien.[40]

22:9 En hij zei tegen mij: Pas op dat u dat niet *doet*! Want ik ben een mededienstknecht van u en van uw broeders, de profeten, en van hen die de woorden van dit boek in acht nemen. Aanbid God.[41]

Ook de apostel Johannes getuigt dat het boek Openbaring niet zijn uitvinding is, maar een echte openbaring van Christus zelf.

Vooral in Klein Azië werden sommige christenen in verzoeking gebracht door de Gnostici om engelen te aanbidden[42]. Maar de engelen zelf waarschuwen hier om dat niet te doen. Wij moeten alleen God aanbidden (22:8-9)! Jezus Christus is waardig om als God aanbeden te worden[43] omdat Hij mens en God is (1:8,17; 22:13)[44]. Engelen zijn evenals christenen dienaren van Jezus Christus. Zij dienen ook mensen die verlost worden[45].

In nederigheid noemt deze engel zichzelf een mededienstknecht van de oudtestamentische profeten, van de nieuwtestamentische apostelen en van ieder christen die zich houdt aan de woorden van het boek Openbaring en ze verkondigt.

---

[39] Lukas 12:35-40

[40] Καγω Ιωαννης ο ακουων και βλεπων ταυτα. και οτε ηκουσα και εβλεψα, επεσα προσκυνησαι εμπροσθεν των ποδων του αγγελου
του δεικνουντος μοι ταυτα.

[41] και λεγει μοι, Ορα (>οραω)(gebiedende wijs, onvoltooid tegenwoordige tijd, actief 2 enkelvoud) μη. συνδουλος σου ειμι
και των αδελφων σου των προφητων και των τηρουντων τους λογους του βιβλιου τουτου. τω θεω προσκυνησον (gebiedende wijs,
aoristus actief, 2 enkelvoud)

[42] (zie Kolossenzen 2:18)

[43] Mattheüs 2:11; 14:33; 28:17

[44] Jesaja 9:6; 10:20-21; Johannes 10:30-38; 14:9-10; Kolossenzen 1:19; 2:9; Titus 2:13; Hebreeën 1:8-9; 2 Petrus 1:1; 1 Johannes 5:20)

[45] Hebreeën 1:14

(4) Het boek Openbaring mag nog niet verzegeld worden (22:10)

22:10 En hij zei tegen mij: Verzegel de woorden van de profetie van dit boek niet, want de *(aangewezen)* tijd is nabij.[46]

Het boek Daniël in het Oude Testament moest verzegeld worden.

Het boek Daniël uit de zesde eeuw v.C. moest toegesloten of geheim gehouden worden[47]. Dit kan betekenen dat de visioenen in het boek Daniël "bewaard moesten worden tot de dag dat ze nodig waren". Ze waren relevant voor een context in de verre toekomst. Het werkwoord 'setom' suggereert eerder: "houd het visioen geheim tot dié dag". In Daniël 12:4,9 verschijnt het werkwoord 'toesluiten of geheim houden' naast het werkwoord 'verzegelen': "Houd geheim de woorden en verzegel het boek tot de tijd van het einde"[48].
Voor een gehoor uit de tweede eeuw v.C. is dit een duidelijke verklaring waarom zij nooit eerder[49] over deze profetie gehoord hadden! Het visioen was gedurende die hele tijd verzegeld. Deze woorden drukken ook de overtuiging uit dat deze boodschap echt van God komt. Het feit dat deze boodschap in de 2de eeuw v.C. bekend werd was een teken dat 'het einde' nabij was. Dat wil zeggen het einde van een periode van onderdrukking; in dit geval de onderdrukking door Antiochus Epifanes. Ook de tijd voor de vervulling van Gods doel met zijn volk was nabij[50].

Het boek van Openbaring in het Nieuwe Testament mag echter niet verzegeld worden (22:10).

'De tijd'[51] is de tijd die door God aangewezen is om dingen te laten gebeuren. De profetieën in het boek Openbaring zijn door God aangewezen en beginnen in vervulling te gaan vanaf de tijd van de apostel Johannes (zie 1:1,3)! *De woorden van alle 22 hoofdstukken van het boek Openbaring mogen niet verzegeld worden, mogen niet van mensen weggehouden worden, omdat zij al bezig zijn om in vervulling te gaan (22:10)! De vervulling van de woorden in het boek Openbaring begon bij de eerste komst van Christus en zal eindigen bij zijn wederkomst.*

Het boek moet gelezen worden en bekendgemaakt. Het moet geloofd en gehoorzaamd worden.

Zalig zijn de mensen die het lezen en bewaren (22:7,14; zie 1:3).

(5) De onrechtvaardigen en rechtvaardigen (22:11-15).

22:11 Wie onrecht doet, laat hij *nog meer* onrecht doen. En wie vuil (is), laat hij *nog meer* vuil worden. En wie rechtvaardig (is), laat hij *nog meer* gerechtvaardigd worden. En wie heilig (is), laat hij *nog meer* geheiligd worden.[52]

---

[46] και λεγει μοι, Μη σφραγισης (>σφραγιζω)(aanvoegende wijs, aoristus actief ,2 enkelvoud) τους λογους της προφητειας
του βιβλιου τουτου, ο καιρος γαρ εγγυς (nabij) εστιν.

[47] Daniël 8:26. Hebreeuws: setom (<satam) he-chazon: "houd geheim het visioen".

[48] Daniël 12:4,9. Hebreeuws: setom ha-debarim wa-chetom (<chatam) ha-sefer.

[49] dat wil zeggen tussen de 6de eeuw v.C. (de tijd van Daniël) en de 2de eeuw v.C. (de tijd van Antiochus Epifanes)

[50] De eerste komst van Jezus Christus was nabij.

[51] Grieks: kairos

[52] ο αδικων (>αδικεω)(deelwoord onvoltooid tegenwoordige tijd duidt aan dat het een gewoonte doener is verkeerd te doen) αδικησατω
(gebiedende wijs, aoristus actief, 2 enkelvoud) ετι (steeds), και ο ρυπαρος (vuil) ρυπανθητω (>ρυπαινω) (gebiedende wijs, aoristus passief, 2
enkelvoud) ετι, και ο δικαιος δικαιοσυνην ποιησατω (gebiedende wijs aoristus actief 2 enkelvoud) ετι, και ο αγιος αγιασθητω
(>αγιαζω)(heilig maken) ετι.

Laten de onrechtvaardigen er niet mee stoppen om onrecht te doen. Laten de rechtvaardigen er vooral mee doorgaan rechtvaardig te zijn (22:11). Het woord 'laten' heeft twee betekenissen[53]:

- De negatieve betekenis: onttrekken aan (22:11a). Een persoon na verscheidene waarschuwingen en aanmaningen loslaten omdat hij volhardt om zijn eigen verkeerde weg te gaan. Voor goddeloze en onrechtvaardige mensen is dit een vreselijke werkelijkheid, omdat *God* hen 'verlaten heeft' en 'overgegeven heeft' aan hun goddeloze en onrechtvaardige wegen[54]!
- De positieve betekenis van het woord 'laten' is: aansporen (22:11b). Een persoon aanmoedigen om goed te handelen, bv. "Laat de goddeloze zijn weg verlaten"[55]. Het betekent ook dat mensen iemand die rechtvaardig handelt niet mogen verhinderen daarmee door te gaan.

22:12 En zie, Ik kom spoedig en mijn loon (is) bij Mij om aan ieder te vergelden zoals zijn werk zal zijn.[56] (NBV: belonen naar zijn daden).

Dat Christus spoedig komt (22:12) is tegelijk een belofte voor wie Hem verwacht en een waarschuwing voor wie Hem niet serieus neemt. Het is een aansporing om je te bekeren en te veranderen.

Bij de wederkomst van Christus zal er geen gelegenheid meer zijn je te bekeren. Dan komt Christus niet om mensen te behouden zoals bij zijn eerste komst, maar om onrechtvaardige mensen te oordelen. Zijn loon (beloning) of straf is met Hem en Hij zal het tijdens de laatste oordeelsdag geven (20:11-15)[57]. De beloning of de straf zal in verhouding staan met het leven van een mens op deze aarde. "Hij zal ieder vergelden naar zijn werken"[58].

22:13 Ik (ben) de Alfa, en de Omega, het Begin en het Einde, de Eerste en de Laatste.[59]

'Het Begin en het Einde' is de Naam zowel van God de Vader (1:4) als van God de Zoon (1:8,17; 2:8; 22:13). De eeuwige God heeft in de tijd de menselijke natuur aangenomen in Jezus Christus en is zijn schepping en de menselijke geschiedenis binnengetreden[60]. Omdat Jezus Christus het Begin en het Einde is (22:13) hebben zijn beloften en dreigementen ook eeuwige betekenis.

22:14 Zalig zijn zij die hun kleren *voortdurend* wassen[61], zodat hun recht zal zijn op de Boom des levens, en *opdat* zij door de poorten de stad mogen binnengaan.[62]

[53] zie Matteüs 13:30
[54] zie Romeinen 1:24,26,28
[55] Jesaja 55:7
[56] Ιδου ερχομαι ταχυ, και ο μισθος (beloning) μου μετ εμου, αποδουναι (aoristus infinitief) εκαστω ως το εργον εστιν αυτου.
[57] zie Mattheüs 25:31-46; 1 Korinthe 3:11-15
[58] Romeinen 2:6; Lukas 12:47-48
[59] εγω τοΑλφα και το Ω ο πρωτος και ο εσχατος, η αρχη και το τελος.
[60] Johannes 1:1,14,18; 10:30; 14:9; Kolossenzen 2:9; 1:15; Hebreeën 1:3
[61] Een andere Griekse lezing: zij die zijn geboden doen.
[62] Μακαριου οι πλυνοντες (>πλυνω) (wassen) τας στολας (η στολη) (kleding) αυτων, ινα εσται η εξουσια αυτων επι το ξυλον

Er zijn *zeven zaligsprekingen* in het boek Openbaring:

- Zalig is hij die het boek Openbaring leest en in acht neemt wat erin geschreven staat, want de tijd is nabij (1:3).
- Zalig zijn de doden die in de Heere sterven, van nu aan. Zij zullen rusten van hun inspanningen en hun werken zullen hen volgen (14:13).
- Zalig hij die waakzaam is en op zijn kleren acht geeft, zodat hij niet naakt zal rondlopen en men zijn schaamte niet zal zien (16:15).
- Zalig zijn zij die geroepen zijn tot de bruiloftsmaaltijd van het Lam (19:9).
- Zalig en heilig is hij die deel heeft aan de eerste opstanding. Over hen heeft de tweede dood geen macht, maar zij zullen priesters van God en van Christus zijn, en zij zullen met Hem regeren, (symbolisch) duizend jaar lang (20:6).
- Zalig is hij die de woorden van de profetie van dit boek in acht neemt (22:7).
- Zalig zijn zij die hun kleren *voortdurend* wassen (HSV die zijn geboden doen), zodat zij recht mogen hebben op de Boom des levens en door de poorten de stad mogen binnengaan (22:14).

Alle gelovigen in Jezus Christus zijn voor eens en voor altijd gerechtvaardigd. Zij hebben voor eens en voor altijd hun kleed gewassen[63] in het bloed dat Christus vergoten heeft (7:14)[64]. Zij hebben zich met Christus en zijn gerechtigheid bekleed[65]. Elke christen heeft echter telkens opnieuw reiniging nodig van de zonden die hij doet nadat hij christen is geworden[66]. Zalig zijn zij die *telkens weer* hun kleren wassen[67]. De woorden 'het bloed van Christus' impliceren niet dat bloed magische kracht heeft om zonden weg te wassen, maar het verwijst naar de zoendood van Christus aan het kruis[68] voor alle zonden van hen die in Hem geloven. Alle nieuwe zondesmetten worden gereinigd wanneer de gelovige ze belijdt en Christus ze vergeeft[69]. Zie ook de voetwassing in Johannes 13:8-10.

(6) Buiten de stad en buiten de legerplaats (22:15)

22:15 Maar buiten (bevinden zich) de honden, de tovenaars, de ontuchtplegers, de moordenaars, de afgodendienaars en ieder die de leugen liefheeft en doet.[70]

Buiten de legerplaats in het boek Openbaring.

De stad, *het nieuwe Jeruzalem*, is een symbool van Gods gemeenschap van gelovigen die op de nieuwe aarde wonen. Buiten deze stad zijn allen die de kenmerken van de grote

της ζωης και τοις πυλωσιν (ο πυλων -ωνος)(hek, ingang, deur) εισελθωσιν εις την πολιν.

[63] Aoristus tijd
[64] zie Jesaja 1:18; Johannes 15:3; Romeinen 3:24-26; Hebreeën 9:14; 1 Johannes 1:7
[65] Efeze 4:22-24
[66] 1 Johannes 1:8-10
[67] Onvoltooid tegenwoordige tijd
[68] Romeinen 3:25
[69] 1 Johannes 1:9
[70] εξω (buiten) οι κυνες (ο κυων -υνος)(hond) και οι φαρμακοι (medicijn/drugs menger voor tovenarij of magie) και οι πορνοι
και οι φονεις (ο φονευς)(moordenaar) και οι ειδωλολατραι (afgodendienaar) και πας φιλων και ποιων ψευδος.

hoer hebben (seksuele immoraliteit) (zie 17:2,4), en van de draak en het beest (moord) (11:7)[71] en van de valse profeet (afgoderij) (13:14-15). Dit betekent niet dat de goddeloze ongelovigen buiten de poorten van de stad *op de nieuwe aarde* zullen wonen. Zij zullen *in de hel* leven (zie 21:8)[72].

De valse leraren worden letterlijk 'honden' genoemd[73]. Honden werden in het Oosten veracht. Zij zijn onrein[74] en moeten vermeden worden[75]. De valse leraren spreken niet alleen leugens, maar hebben de leugen lief! 'Waarheid' is nooit een relatief begrip en mag nooit de openbaring van Jezus Christus vervangen! De apostel Johannes heeft altijd de waarheid tegenover de leugen benadrukt (14:5; 22:15)[76].

Buiten de legerplaats in de brief aan de Hebreeën.

De stad, *het oude Jeruzalem*, is een symbool van het geïnstitutionaliseerde Jodendom. 'Buiten de poort van de stad of buiten de legerplaats' heeft in Hebreeën 13:12-13 een andere betekenis dan in Openbaring. 'De legerplaats' staat hier voor de ongelovige Joden[77] en 'buiten de legerplaats' staat hier voor de plaats waar Jezus gekruisigd werd. Vóór de wederkomst van Christus werd Hij buiten de poort van Jeruzalem, de legerplaats van de Joden die niet in Hem geloven, geworpen[78] en gekruisigd[79]. Gelovigen in Jezus Christus worden aangespoord om uit de legerplaats van de geïnstitutionaliseerde godsdienst, zoals dié van de Joden, te gaan en de smaad van Christus, namelijk zijn verwerping, te dragen[80].

(7) Het getuigenis, de waarschuwing en uitnodiging van Christus (22:16-21)

22:16 Ik, Jezus, heb mijn engel gezonden om bij u in de gemeenten van deze dingen te getuigen.[81] Ik ben de Wortel en het Nageslacht van David, de blinkende Morgenster.[82]

De Auteur van het boek Openbaring is niet de apostel Johannes, maar Jezus zelf (1:1). Jezus heeft gezien en gelezen wat er aan beide zijden van de boekrol in de hemel geschreven staat. Hij openbaart het en voert het uit (5:1-2). Het boek Openbaring is een getuigenis van Jezus Christus aan alle gemeenten gedurende de hele nieuwtestamentische periode!

De Wortel van David betekent *dat Hij als God de Schepper, de Oorsprong van David is.* Het Nageslacht van David betekent *dat Hij als mens uit het geslacht van David geboren is, zoals*

---

[71] zie Johannes 8:44
[72] Deuteronomium 23:18; 1 Korinthe 6:9-11; Galaten 5:19-20; Kolossenzen 3:5-6
[73] zie Mattheüs 7:6; Filippenzen 3:2
[74] zie 2 Petrus 2:22
[75] 2 Johannes 9-11
[76] Johannes 1:17; 8:40-44; 14:6; 1 Johannes 2:21; 4:6
[77] Galaten 4:25-26
[78] Mattheüs 21:39; Mattheüs 27:31; Lukas 23:18
[79] Hebreeën 13:12
[80] Hebreeën 13:13
[81] Εγω Ιησους επεμψα (aoristus actief 1 enkelvoud) τον αγγελον μου μαρτυησαι (aoristus infinitief) υμιν ταυτ επι ταις εκκλησιαις.
[82] εγω ειμι η ριζα και το γενος (το γενος)(afstammeling, nageslacht), ο αστηρ ο λαμπρος (blinkend) ο προινος (Morgenster).

beloofd aan Gods verbondsvolk[83]. De blinkende Morgenster wijst op zijn macht en praal in het universum. De ster is een symbool voor koningen[84].

22:17 En de Geest en de bruid zeggen: Kom! En laat hij die het hoort, zeggen: Kom![85] En laat hij die dorst heeft, komen; en laat hij die wil, het water des levens nemen, voor niets.[86]

De Heilige Geest en de Kerk (de bruid, Gods gemeenschap van gelovigen) werken altijd samen en zeggen, "Heer Jezus Christus, blijf komen!" Dit gebed is een verwijzing naar de aanhoudende komst van Christus gedurende de wereldgeschiedenis die aan zijn uiteindelijke wederkomst voorafgaat. Laat iedereen die het boek Openbaring leest dat meebidden. "Heer Jezus Christus, blijf zonder ophouden komen!" Dit bidden wij als we het Onze Vader[87] bidden, "Uw koninkrijk kome!"[88]! Christenen nodigen Christus uit tot hen te komen. Maar hier nodigt Christus ons met tederheid uit tot Hem te komen en uit zijn handen de gratis gave van eeuwig leven te ontvangen[89]!

22:18 Want ik getuig aan ieder die de woorden van de profetie van dit boek hoort: Als iemand *iets* aan deze dingen toevoegt, zal God hem de plagen toevoegen die in dit boek geschreven zijn.[90]

22:19 En als iemand afdoet van de woorden van het boek van deze profetie, zal God zijn deel afdoen van het boek des levens, en van de heilige stad, *van* de dingen die in dit boek geschreven zijn.[91]

De waarschuwing om geen woorden aan het boek Openbaring toe te voegen of ervan weg te nemen wordt door Jezus Christus gesproken.

Hij stelt dat het boek Openbaring niet het product van menselijke uitvinding of menselijke wijsheid is, maar een goddelijke onthulling. God of Christus heeft door zijn Heilige Geest de profeten geïnspireerd om deze woorden op schrift te stellen[92]. Deze waarschuwing

[83] Genesis 22:18; Galaten 3:16; Matteüs 22:42-45

[84] zie Numeri 24:17

[85] Και το πνευμα και η νυμφη λεγουσιν, Ερχου (>ερχομαι, ελευσομαι, ελθον, εληλυθα)(gebiedende wijs, onvoltooid tegenwoordige tijd,
2 enkelvoud), και ο ακουων ειπατω (>λεγω, ερω, ειπον, ειρηκα)(gebiedende wijs, 2de aoristus actief, 3 enkelvoud), Ερχου.
και ο διψων (>διψαω)(dorst hebben) ερχεσθω (gebiedende wijs, onvoltooid tegenwoordige tijd, medium, 3 enkelvoud)

[86] ο θελων λαβετω (>λαμβανω)(gebiedende wijs aorist actief, 3 enkelvoud) υδωρ (το υδωρ) ζωης δωρεαν (kosteloos)

[87] Matteüs 6:10

[88] Grieks: ελθετω (>ερχομαι)(bevelende wijs, tweede aoristus) η βασιλεια σου.

[89] zie Jesaja 55:1-2; Johannes 1:12

[90] Μαρτυρω (>ματυρεω)(onvoltooid tegenwoordige tijd, actief, 1 enkelvoud) εγω παντι τω ακουντι τους λογους της προφητειας
του βιβλιου εαν τις επιθη (>τιθημι)(aanvoegende wijs aorist actief 3 enkelvoud) επ αυτα, επι θησει (toekomende tijd, actief, 3 enkelvoud)
ο θεος επ αυτον τας πληγας τας γεγραμμενας εν τω βιβλιω τουτω.

[91] και εαν τις αφελη (>αφαιρεω, αρω, ηρα, ηρκα, ηρθην)(ειλομην=2 aoristus)(aanvoegende wijs, 2aoristus actief)(optillen en wegdragen,
verwijderen) απο των λογων του βιβλιου της προφητειας ταυτης, αφελει (>αφαιρεω)(toekomende tijd actief, 3 enkelvoud) ο θεος
το μερος αυτου απο του ξυλου της ζωης και εκ της πολεως της αγιας, των γεγραμμενων εν τω βιβλιω τουτω.

[92] zie 1 Timotheüs 3:16; 2 Petrus 1:20-21

geldt ook voor elk boek in de Bijbel[93]. Wie iets aan de Bijbel toevoegt, aan zijn leven worden al de plagen, beschreven in het boek Openbaring, toegevoegd[94].

Wie iets uit de Bijbel wegneemt[95], zijn naam wordt uit het boek van het leven weggenomen! Dit is een ernstige waarschuwing aan gelovigen van andere godsdiensten die kwaadwillig zeggen dat de Bijbel door Joden en christenen vervalst is zonder dat zij daar enig bewijs voor hebben!

22:20 Hij die van deze dingen getuigt, zegt: Ja, Ik kom spoedig. Amen. Ja, kom, Heere Jezus![96]

Jezus bevestigt dat Hij spoedig komt! Johannes reageert met een persoonlijke "Amen! Ja kom Heere Jezus!" Het woord 'Amen' is een bevestiging van de waarheid van alles wat in het boek geschreven staat. Hij zegt, "Dit geloof ik! Hier sta ik achter!"

22:21 De genade[97] van onze Heere Jezus Christus (*zij*) met u allen. Amen.[98]

[93] Deuteronomium 4:2; 12:32; Spreuken 30:6; Jeremia 26:2
[94] zie 1 Korinthe 4:6
[95] zie Johannes 5:39-40
[96] λεγει ο μαρτυρων ταυτα , Ναι, ερχομαι ταχυ. Αμην, ερχου, κυριε Ιησου.
[97] 'Genade' is de onverdiende gunst van Jezus Christus.
[98] Η χαρις του κυριου Ιησου μετα παντων.